

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31.03.2003, sp. zn. 14 Co 95/2003, ECLI:CZ:MSPH:2003:14.CO.95.2003.1

Číslo: 13/2004

Právní věta: Soud může vyzvat žalovaného, aby se ve smyslu § 114b odst. 1 o. s. ř. vyjádřil ke změně žalobě, jen byla-li tato změna pravomocně připuštěna.

Soud: Městský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 31.03.2003

Spisová značka: 14 Co 95/2003

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Rozsudek pro uznání

Předpisy: § 114b o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

O b v o d n í s o u d pro Prahu 6 rozhodl rozsudkem ze dne 28. 8. 2002 tak, že je žalovaný povinen zaplatit žalobcům částku 36 924,60 Kč s příslušenstvím a zaplatit na nákladech řízení 1480 Kč.

Soud prvního stupně vydal rozsudek pro uznání na základě fikce uznání nároku ve smyslu ustanovení § 114b odst. 5 o. s. ř. poté, co současně s výzvou k vyjádření k žalobě ve lhůtě 30 dnů byl žalovaný vyzván, aby se vyjádřil i k její změně, která mu takto byla doručena. Jelikož žalovaný na tuto výzvu nereagoval, ačkoliv byl současně upozorněn na možné následky, byl soudem prvního stupně vydán rozsudek pro uznání ve smyslu ustanovení § 153a odst. 3 o. s. ř. Výrok o nákladech řízení byl zdůvodněn výsledkem řízení.

Proti rozsudku se včas žalovaný odvolal. Namítal nesprávná skutková zjištění soudem prvního stupně, neboť naopak žalobce je jeho dlužníkem. Soudem prvního stupně byl vyzván usnesením k odstranění vad odvolání, nebyl však poučen ve smyslu ustanovení § 205b o. s. ř. o přípustných odvolacích důvodech u rozsudků pro uznání. Svě odvolání žalovaný nicméně upřesnil jen ve smyslu odstranění obecných vad podání dle § 43 a § 204 o. s. ř. a dále rozváděl nedostatky v řízení.

Žalobci ve svém vyjádření k odvolání naopak navrhli nejprve odmítnutí odvolání pro jeho nedostatky, po doplnění odvolání navrhli potvrzení napadeného rozsudku.

M ě s t s k ý s o u d v Praze, aniž nařizoval jednání (§ 214 odst. 2 písm. d/ o. s. ř.), přezkoumal rozsudek pro uznání nejprve v intencích § 205b o. s. ř. Poté rozsudek soudu prvního stupně zrušil a

věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Dle § 205b o. s. ř. u odvolání proti rozsudku pro uznání nebo proti rozsudku pro zmeškání jsou odvolacím důvodem jen vady uvedené v § 205 odst. 2 písm. a) a skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být prokázáno, že nebyly splněny předpoklady pro jejich vydání (§ 153a, § 153b).

Z výše uvedeného plyne, že odvolací důvody proti rozsudku pro uznání jsou značně zúženy. Jednak sem spadají důvody uvedené pod § 205 odst. 2 písm. a), tj., že nebyly splněny podmínky řízení, že rozhodoval věcně nepřislušný soud prvního stupně, že rozhodnutí vydal vyloučený soudce nebo že soud prvního stupně byl nesprávně obsazen. Žádný z těchto důvodů nebyl žalovaným tvrzen, ani z obsahu spisu nevyplývá.

Odvolací soud proto zjišťoval, zda byly splněny předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání, tj. druhý okruh odvolacích důvodů.

Z obsahu spisu plyne, že současně byl žalovanému doručován platební rozkaz ohledně částky uplatněné původní žalobou, a usnesení, kterým byl vyzván dle § 114b o. s. ř. k vyjádření k žalobě s poučením o tom, nevyhoví-li výzvě do 30 dnů, nastane fikce dle § 114b odst. 5, tj. soud bude vycházet z uznání nároku žalobou uplatněného a vydá rozsudek pro uznání. Proti platebnímu rozkazu byl včas podán odpor, soud prvního stupně poté doručil návrh na změnu žaloby žalovanému dne 24. 7. 2002 a současně jej znovu vyzval k vyjádření do 30 dnů s následky dle § 114b odst. 5 a § 153a odst. 3 o. s. ř.

Žalovaný se nevyjádřil ve stanovené lhůtě, a proto soud prvního stupně dne 28. 8. 2002 vydal bez jednání rozsudek pro uznání, kterým rozhodl o změněné žalobě. Usnesením ze dne 26. 8. 2002 rozhodl před vydáním rozsudku o připuštění změny žaloby a toto usnesení doručil účastníkům řízení 18. a 20. 9. 2002.

Jedním ze základních předpokladů pro vydání rozsudku pro uznání dle § 153a o. s. ř. je zachování postupu dle § 114b odst. 5 o. s. ř. Z výše uvedeného plyne, že žalovanému byla jak původní žaloba, tak i návrh na její rozšíření (změnu) doručen do vlastních rukou, že byl vyzván žalovaný v řádně určené lhůtě k vyjádření jak k původní žalobě, tak k návrhu na její změnu, že byl také o následcích své nečinnosti poučen.

Odvolací soud musel řešit dvě otázky, a to, zda soud může opakovaně vyzývat žalovaného k vyjádření dle § 114b o. s. ř. s následky dle odst. 5 citovaného ustanovení, a dále otázku, kdy má soud rozhodnout o změně žaloby a vytýčit tak předmět, o němž v řízení jde.

Ustanovení § 114b odst. 1 o. s. ř. počítá s tím, že výzvu lze podat buď rovnou, nebo když prosté výzvě k vyjádření k žalobě dle § 114a o. s. ř. nebylo vyhověno. Neřeší však situaci, když po první výzvě dle § 114b o. s. ř. dojde ke změně žaloby.

Dle ustanovení § 95 o. s. ř. žalobce může za řízení se souhlasem soudu měnit návrh na zahájení řízení. Změněný návrh je třeba ostatním účastníkům doručit do vlastních rukou, pokud nebyli přítomni jednání, při němž ke změně došlo. Dle odst. 2 soud nepřipustí změnu návrhu, jestliže by výsledky dosavadního řízení nemohly být podkladem pro řízení o změněném návrhu. V takovém případě pokračuje soud v řízení o původním návrhu po právní moci usnesení.

Z výše uvedeného plyne, že před konečným rozhodnutím musí být pravomocně rozhodnuto o změně návrhu, neboť teprve tímto okamžikem se vymezuje předmět řízení. Vzhledem k tomu, že výzva k vyjádření k žalobě dle § 114b odst.1 o. s. ř. má umožnit žalovanému, aby se k nároku uplatněnému žalobou vyjádřil, a vzhledem k tomu, že má v případě jeho nečinnosti za následek fikci uznání

požadovaného nároku co do důvodu i výše (odst. 5 citovaného ustanovení), nelze podle názoru odvolacího soudu předtím, než je pravomocně rozhodnuto o připuštění či nepřipuštění změny žaloby, vyzývat opětovně žalovaného postupem dle § 114b odst. 1 o. s. ř., aby se vyjádřil k návrhu změny žaloby s následky dle odst. 5 o. s. ř. Žalovaný totiž v této fázi řízení, ještě před rozhodnutím soudu o změně žaloby, neví, jaký nárok je fakticky proti němu uplatňován, tedy nevyhovění výzvě k vyjádření ve stanovené lhůtě nemůže přivodit ty právní následky, které jsou jinak v případě jeho nečinnosti s výzvou spojovány. Jestli-že není vyjasněn předmět řízení (včetně jeho rozsahu), nemůže dojít ani k fikci uznání něčeho, co ještě není přesně vymezeno.

Odvolací soud má za to, že ani po změně žaloby není vyloučeno opakovaně vyzvat žalovaného k vyjádření k ní dle § 114b odst. 1 o. s. ř., avšak až poté, co bylo o změně žaloby pravomocně rozhodnuto. Jen tehdy mohou nastat v případě jeho nečinnosti následky dle odst. 5 citovaného ustanovení zákona a jen tehdy lze vydat rozsudek pro uznání.

Vzhledem k tomu, že takto soud prvního stupně nepostupoval, je dán odvolací důvod, neboť nebyly splněny předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání. Odvolací soud proto musel napadený rozsudek včetně výroku závislého zrušit a věc vrátit soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 221 odst. 1 o. s. ř.).